

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus
Innehållsansvar: Carina Bjelkengren, (carbj), Sjuksköterska
Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Giltig från: 2025-10-20

Giltig till: 2027-10-20

Ultraljud – Bröstpunktion/finnålspunktion – axill, bröst, bröstkorgsvägg

Syfte

Metodbeskrivning för undersökning på Mammografiavdelningen, NU-sjukvården.

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar.

Inför undersökningen

Indikation	Diagnostisera förändringar och utesluta malignitet.
Undersökningskod	93850 ULJ bröstkörtlar med finnålspunktion 93750 ULJ axill med finnålspunktion mammo
Arbetsplats	Canon Aplio i700
Förberedelser i PACS	<ul style="list-style-type: none">• Skapa ett ultraljudskort för finnålspunktion, välj aktuell sida.• Kontrollera patient-ID.• Starta och signera undersökningen i PACS.• Skriv ansvarig läkares signatur i PACS.
Förberedelser ultraljudsapparat	<ul style="list-style-type: none">• Get worklist• Markera aktuell patient med muspekaren och tryck Set• Start• Avsluta undersökningen genom att trycka Exam
Material	<ul style="list-style-type: none">• Rundtork• Klorhexidinsprit 5 mg/ml• Spruta 20 ml• Kanyl svart 0,7 x 50 (punktion)• Mellanstycke• Cytologihandtag• Objektglas 5 st• Burk till objektglas• Utstrykningsglas 1 st• Plåster• Handskar/plastförkläde

Undersökning

Tillvägagångssätt

1. Duka fram materialet.
2. Sätt sprutan i cytologihandtaget, koppla mellanstycket på sprutan, sätt på nålen.
3. Patienten i ryggläge, eventuellt med kilkudde under aktuell sida, handduk över patientens bröst.
4. Läkaren utför ultraljud för lokalisation.
5. Ta bort gel från transducer och patient. Sprita av transducern.
6. Desinficera över aktuellt område med Klorhexidinsprit 5 mg/ml.
7. Assistera läkaren.
8. Vid flera provtagningar på samma förändring – byt nål.
Vid provtagning från olika förändringar – byt allt material.
9. Läkaren placerar provet på objektglaset och gör utstryk.
10. Sätt plåster på insticksstället.

Hantering av prover/remiss

Information/förfrågan till polikliniska patienten

”Går det bra om provet sparas till forskning?” [Biobankslagen](#) (1177.se)

Informationsblad till patient – [Prov i vården sparas](#) – för utskrift (Nationella Biobanksrådet)

Uppmärkning

Märk upp 5 objektglas som numreras 1-5. Varje glas märks med

- Sidoangivelse
- Patientens personnummer (10 siffror) och namn

Stäm av patientdata med patient, objektglas och remiss!

Objektglas förpackas i transporthylsor.

Remiss

Använd Remiss ”Allmän Cytologi (ej gyn)” – exempel: [Mall remiss Cytologi](#).

Vid prov från både höger och vänster bröst – använd en remiss/bröst.

Remissen ska innehålla:

- Lab/Sign
- Remitterande inrättning (förtryckt)
- Namn, personnummer (10 siffror)
- Provtagningsdatum.
- Remitterande läkare
- Bröstpunktat – Sidoangivelse
- Punktionssätt
- Antal glas
- Klinisk data, utmärkt område för provtagning
- Rutin eller Snabbsvar

Prov och remiss lämnas

Patologen plan 3.

Följ rutin [Provinlämning till Patologen, Bröstcentrum](#) då patologen är obemannad.

Efter undersökningen

Dokumentation i PACS

- Provtagning med mer än en förändring – skapa ett undersökningskort för varje förändring.
- Notera i Remissanteckningar – Info om Biobankslagen.
- Stoppa undersökningen i PACS.

Eftervård

Ingen.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus

Innehållsansvar: Carina Bjelkengren, (carbj), Sjuksköterska

Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Dokument-ID: NU10129-1655924590-71

Version: 5.0

Giltig från: 2025-10-20

Giltig till: 2027-10-20